

Årsberättelse

2022

Rogberga Hembygdsförening

Omslagsbilden

Bilden på framsidan föreställer vår Hembygdsgrd. Huset har stt p denna plats i snart 60 r. Huset har dock en rnnu lngre historia. I kyrkbckerna dyker det frsta gngen upp 1899 under namnet Bjrkudden. Troligen r byggnaden rldre och har d tllhrt riksdagsman Anderssons grd frn vilken fastigheten avstyckats.

Bjrkudden r det rda huset till hger. Till vnrster knner ni sakter igen det hus som idag inrymmer Pingstliljans frskola. Bilden r frn 1940-talet.

I brjan av 1960-talet ville Tenhults kommun anlgga ett torg, det som kom att kallas "Mickels plan". Huset stod d i vgen och mste bort. Hembygdsfrningen erbjds att f huset mot att det var borta senast under juli mnad 1962. Man fick också 3000 kr som bidrag till flyttningen. Man konstaterade att timmerstommen var i bra skick, och huset monterades ner stock fr stock och transporterades till sin nya plats. Med mnga frivilliga krafter timrades huset upp p den nya platsen.

Husets sista invnare var Helga Svensson. Hennes barnbarn Gerd Forsblad-Krig har skrivit en historia om Bjrkudden i Rogbergaboken. Av henne har frningen i r ftt en soffa som sttt i Helgas kck. Se sid 20.

Årsberättelse för Rogberga Hembygdsförening verksamhetsåret 2022

Antal medlemmar: 326 (förra året 316)

Styrelsen har haft 11 protokollförda möten.

Styrelse 2022

Ordförande: Göran Gundenäs, vice ordf.: Magnus Carlsson

Kassör: Bertil Andersson, sekreterare: Tage Sundqvist

Ledamöter: Kerstin Alfredsson, Gunnel Kannerling,
Britt-Marie Klang, Cecilia Davidsson, Birgitta Karlsson

Suppleanter: Jan-Eric Wilson, Kerstin Sjöstrand, Ing-Britt Evenholm,
Marianne Ek, Stefan Håmås

Övriga funktionärer

Revisorer: Jan-Åke Cederlöf, Bo Romedal

Revisorsuppleanter: Ulla-Britt Wakt, Göran Mattson

Valberedning: Monika Stahl (sammankallande), Birgitta Malm,
Ingemar Ström.

Ekonomisk ställning 2022-12-31

Innestående Swedbank:	546 652 kr
Plusgiro:	62 667 kr
Kassa:	23 kr
<u>Summa:</u>	<u>609 342kr</u>
<u>Årets resultat:</u>	<u>64 263 kr</u>

ÅRSMÖTE

Årsmötet hölls 6 april i skolans matsal.

Ordföranden Göran Gundenäs öppnade mötet, och en tyst minut hölls för de som gått bort under året.

De bortgångna var:

Per-Erik Kannestig, Ingvar Englund, Märta Jönsson, Sonja Isaksson, Ann-Marie Rostedt, Gudrun Elofsson, Doris Adolfsson, Erik Wakt, Ulla-Britt Johansson, Rolf Celén, Margareta Pekkari, Ebba Englund.

Förhandlingarna leddes av Magnus Carlsson med Birgitta Gundenäs som sekreterare.

Förhandlingarna genomfördes snabbt utan några överraskningar. Samtliga funktionärer omvaldes.

Kända och okända smålänningar

Emy Stahl skrev en teaterpjäs med denna titel. Meningen var att den skulle framförts på Hembygdsgårdens scen sommaren 2020, men så kom pandemin och satte käppar i hjulet.

Hon skrev då om pjäsen i dialogform, och den kunde nu framföras på årsmötet i stället.

Birgitta Gundenäs om kvinnosaksagitatorn Adele Wetterlind

Carl von Linné gestaltades av Magnus Carlsson.

Blixtlåsets uppfinnare Gideon Sundbäck spelades av Per Carlgren.

Elisabeth Wigert spelade Elin Wägner

Inger Gunnarsson spelade plåsterförsäljerskan Augusta på Bråten

Postköraren Arvid Andersson spelades av Bo Essvik

År 2022 var ett år som vi kunde återgå till mer normal verksamhet i vår förening. Hembygdsgården kunde öppnas upp och vi kunde träffas på olika sammankomster.

Den verksamhetsplan som styrelsen upprättat kunde genomföras.

Detta är i korthet vad som förekommit under verksamhetsåret 2021-22.

- Årsmöte i skolans matsal.
- Underhållsarbete med hjälp av styrelse och föreningsmedlemmar.
- Nationaldagsfirande på Mickels Plan
- Ekumenisk gudstjänst på Hembygdsgården.
- Midsommafirande på Hembygdsgården.
- Våffelserving fredag, lördag och söndag eftermiddag.
- Underhållning från scenen.
- Temadagar för Tenhulsskolans elever.
- Veteran-MC/Mopeder
  - Våffelserving på torsdagskvällarna.
  - Marknadsdag.
- Höstfest i skolans matsal.
- Julmarknad på Ingaryd.
- Grötfest.

SOMMARFÖRBEREDELSE

I maj var det dags att väcka Hembygdsgården ur vinterslummern. Som vanligt fanns det mycket att göra för att Hembygdsgården skall bli klar för sommarens aktiviteter.

Nytt väffeltält monteras.

Utomhusområdena städas av. Till god hjälp är vår "hustomte" Mikael.

Efter förättat värv är det alltid trevligt med fika och lite "tjöt".

Vill du vara med i gänget så kontakta någon i styrelsen, så säger vi till när det är dags.

SOMMAREN 2022 PÅ HEMBYGDSGÅRDEN.

Välkommen till Rogberga Hembygdsgård

Sommarens planerade aktiviteter på Hembygdsgården .

- 2 juni till augusti Torsdagar(ej dagen före midsommar)18:00 – 20:00
Kvällar för veteran-MC/Moped. Våffelservering.
- 24 juni 13:00 Traditionellt midsommarfirande
- 1 juli -14 aug Våffelservering fredag-söndag 14:00-18:00
- 2 juli 16:00 Musikquiz med Alva, Jonathan och Emma
- 16 juli 16:00 Musik med Wickbergers
- 6 aug 16:00 Rudberg och Möller underhåller
- 7 aug 11:00 Ekumenisk gudstjänst
- 11 aug 18:00 Sunliners spelar 50/60- tals musik

Här är det program som planerades för sommaren. Dessutom tillkom LRFs traktorrally och en marknadsdag för veteran-MC/Moped lördagen 24 september.

Musikquiz

Lördagen 2 juli kl 16:00
på
Rogberga Hembygdsgård
med

Alva Jonathan
Ellen

MIDSOMMAR

PÅ

ROGBERGA HEMBYGDSGÅRD

Midsommarafon 13:00 – 16:00

- Dans kring midsommarstången under ledning av Tenhults folkdanslag.
- Lotterier, Loppis.
- Godsregn och traktorräkning för barnen.
- Serveringen öppen, men du får gärna ta med egen fikakorg.

Sunliners

Sunliners från Vaggeryd spelar svängig 50/60-talsmusik.

Rogberga Hembygdsgård

Torsdag 11 augusti kl 18:30

Servering och loppis öppet 17.00-20.00

Pris: 60 kr på 60-70 år, 70 kr på 70-80 år, 80 kr på 80-90 år, 90 kr på 90 år och äldre. MC/Mopederna kommer till Rogberga Hembygdsgård på 2022 års 10-årsjubileum.

Fri entré

Ingrid & Kenth

Country och dansvänlig musik

Rogberga Hembygdsgård

Lördag 16 juli kl 16:00

Servering och loppis

Rogberga Hembygdsgård

Lördag 6 augusti kl 16:00

Olof Möller och Anders Nilberg underhåller. En blandad underhållning med sång och musik, komedi och kanske lite allsång.

Servering och loppis öppet kl 14-18

LRFs TRAKTORRALLY

Det har varit tradition att LRF anordnar ett traktorally med slutmål på vår Hembydsgård. I år skedde det den 28 maj.

Ett 15-tal ekipage deltog. Efter att ha gjort någon timmes rundtur i bygden dundrar de in på Hembydsgården och radar upp sig på gräsmattan.

Det är maskiner av olika ålder och fabrikat, utrustade med varierande tillbehör.

Här är maskinerna snyggt uppställda och man kan inspektera varandras åk.

Det fanns möjlighet att köpa fika, som kunde avnjutas inne eller ute.

NATIONALDAGEN

Nationaldagen firades traditionsenligt på Mickels Plan.

Eftersom Västerhäll är nedlagt startade firandet detta år direkt vid torget.

NATIONALDAGEN

6 juni 2022
FIRAS PÅ MICKELS PLAN
KL. 17.30

Allians Brass
Tenhults Folkdansare
Tal av Rebecca Johansson

Här sker inmarschen till tonerna av Allians Brass.

Högtidstalare var journalisten
Rebecka Johansson

Tenhults folkdanslag underhöll med dans och musik.

Midsommar

Så fick vi äntligen möjlighet att fira årets stora högtid, midsommar, på traditionellt vis. Publiken hade inte glömt bort oss, och stämningen var på topp.

Kvällen före midsommarafton var det full fart med att klä midsommarstången.

På midsommarafton strömmar publiken till.

Tenhults folkdanslag uppvisningsdansade och ledde sedan dansen kring midsommarstången.

Barnens förtjusning var att få göra en åktur på vagnen efter den gamla "Grållen".

SOMMARÖPPET PÅ HEMBYGDSGÅRDEN.

Liksom förra sommaren var Hembygdsgården öppen på eftermiddagarna fredag till söndag. Dessutom öppet för "moppe-gänget" på torsdagkvällarna.

Serveringen skedde även i år i ett tält utanför entrén, och enbart våfflor med tillbehör serverades. Ett koncept som fungerade bra.

Under vackra sommarkvällar kunde 50-100 ekipage samlas.

I ladan kunde man göra många loppisfynd.

Där fanns också en liten utställning med temat "kaffetåren". Här visades utrustning för kaffekokning från olika tidsåldrar.

SOMMARENS MUSIKUNDERHÅLLNING

Under sommaren har det varit musikunderhållning från Hembygdsgårdens scen. Här kommer några axplock.

Musik-quiz med
Jonathan, Alva och Elin

Wickbergers från Jämtland
på turné i Småland.

Ruberg och Möller med Birgitta
som extra allsångsledare.

Sunliners från Vaggeryd

Denna sommar provade vi att ha "café-sittning" dvs. bord och stolar var utplacerade i grupper framför scenen.

Detta var lyckat. Publiken kunde avnjuta en kopp kaffe och en våffla medan de lyssnade på underhållningen.

TENHULTSSKOLAN PÅ BESÖK.

Det har varit tradition att eleverna i Tenhultsskolans årskurs 3-5 kommer till Hembygdsgården för att få uppleva hur livet var förr i tiden.

Besöket brukar vara på våren, men i år blev det på hösten i stället. Drygt 200 elever kom under 3 dagar i slutet av augusti. Varje dag kom ca 70 elever. De delades upp i sex grupper för som besökte olika stationer. Här kan ni se lite av förberedelserna för några av stationerna.

Inne i stugan laddade man upp med kläder i gammal stil. De skulle barnen ha vid husförhöret som hölls på andra våningen.

Ute på gårdsplanen förbereder man för att barnen skall få prova på att tvätta på gammalt vis. På bilden ser vi en gammaldags "tvättmaskin".

Uppe på magsasinets andra våning finns vävstolar där eleverna ska kunna prova på hur det går till att väva.

Ute vid husknuten kärnas det smör. De får också se hur det går till att separera mjölk så att de får grädde till smörkärningen.

Runt ladan är en kort tipspromenad där eleverna får gissa på vad gamla föremål haft för funktion.

Är detta ett vargspjut eller en högaffel?

Och så kommer eleverna promenerande från skolan för att uppleva en annorlunda skoldag på vår Hembygdsgård.

MARKNADSDAG

Årets sista aktivitet på Hembygdsgården var den marknadsgård för moped- och MC-delar som anordnades lördagen 24 september.

Liksom föregående år kom både säljare och köpare från stora delar av Sverige. Hembygdsföreningen ansvarade för servering och parkering, medan gruppen "Match-town moppers" svarade för inbjudan av utställare och besökare.

På utställarnas bord radades det upp alla slags saker. Snart kom besökarna och letade fynd.

Det fanns även möjlighet att få en våffla eller en varm korv. Runt borden kunde man umgås och diskutera sina fynd.

HÖSTFEST

26 oktober inbjöds föreningens medlemmar till höstfest i skolans matsal. Drygt 100 personer hade hörsammat inbjudan.

Deltagarna bjöds på en god macka och kaffe och kaka.

Tage Sundqvist visade ett bildspel med titeln "Från Pettra-lia till Tullen". Det var ett nostalgiskt kåseri med många nedslag utefter Centrumvägens norra del.

JULMARKNAD

20 november var det julmarknad på Ingaryd tillsammans med andra föreningar.

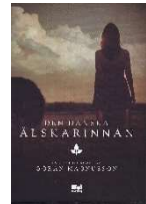
GRÖTFEST

Verksamhetsåret 2022/23 avslutades 24 januari med en grötfest i skolans matsal. Ca 120 personer hade samlats för avnjuta en tallrik gröt och en macka samt att bli underhållna av "Goda poeters sällskap".

Här ser vi trion som underhöll oss med sång, musik och recitation.

Från vänster: Hans Fosell, Inger Littberger, Göran Magnusson.

Fem lotterier med många vinster förbereds. Som extra vinst fick vi en bok författad av en av underhållarna, Göran Magnusson.

Skinkmackor och risgrynsgröt serverades och stämningen var god i den välfyllda matsalen.

UTSTÄLLNING PÅ BIBLIOTEKET

Föreningen fick ett erbjudande att göra en liten utställning i bibliotekets glasmonter.

Marianne Ek och Kerstin Wilson tog sig an uppdraget och det blev en utställning med jultema. Utställningen visades under december månad. Här kan ni se lite av resultatet.

GÅVOR

Av Peter Emanuelsson har vi fått en hembygdsdräkt som tillhört hans farmor Vera.

Hon föddes 1923 på Betlehem (mitt emot Tenhultsbadet). Fadern var ladugårdskarlar på Tenhults herrgård.

Redan som ettåring flyttade Vera från Rogberga socken och levde större delen av sitt liv i Västergötland och avled 98 år gammal i Hjo.

Föräldrarna Edvin och Edit Engstrand

Hon hade tydligen hjärtat kvar i sin födeldebygd och när hon skulle skaffa en hembygdsdräkt valde hon Tvetå-dräkten. På bilden ser vi Vera iklädd dräkten. Hon har både vävt tyget och sytt dräkten. Alla detaljerna till dräkten ingår i den gåva vi fått.

För ett par år sedan fick vi en Tvetå-dräkt med något annorlunda färgsättning. Den finns på en docka på Hembygdsgårdens andra våning. Den ska nu få sällskap av Veras dräkt på en annan docka.

Av Gerd Forsblad Krig har vi fått en kökssoffa. Den har ursprungligen funnits i hennes mormors kök.

Mormodern Helga Svensson var den sista som bodde på Björkudden, det hus som skulle bli vår Hembygdsgård. Sofan har alltså nu kommit "hem" igen. Sofan kommer att få en hedersplats i stugan.

Här har soffan kommit in på Hembygdsgården, men har ännu inte hittat sin rätta plats.

HANDELSLÄGENHETEN FRIDHEM

Den här platsen (Centrumvägen 19) kallar vi idag "Konsum-torget". Här har det bedrivits handel sedan 1877.

År 1876 säljer fanjunkare Widegren på Bäckaskog denna tomt till handlare Magnusson i Jönköping. Nästkommande år säljs den vidare till spannmålshandlare Lars Månsson Melldahl. Den är då bebyggt med bostadshus, spannmålsmagasin och handelsbod.

Troligen är det detta bostadshus som byggdes 1877. Bilden är från tidigt 1900-tal. Personerna okända.

Bostadshuset låg ungefär där Konsumbyggnaden ligger idag. Handelsboden låg utmed vägen med magasinsbyggnader bakom.

I kyrkboken 1877 benämns fastigheten "Handelslägenheten Fridhem".

forts på nästa sida...

.... forts från föreg. sida

Melldahls titel i kyrkboken ändrades från "spannmålshandlare" till bara "handlare", vilket tyder på att han drev butiken. I början av 1890-talet ändras hans titel till "mejeriägare". Han startar då ett mejeri i det hus som ligger på andra sidan Centrumvägen (nr 20), kanske mer känt som Tenhults Pappershandel eller "Monas".

Under ett följande år finns det ett antal "Handelsföreståndare", vilket tyder på att någon annan äger affärsverksamheten. I anmärknings-fältet i kyrkboken dyker det upp "Rydén och Barkman". Detta namn finns också på den kartsbild som Erik Ström har gjort över bebyggelsen runt sekelskiftet 1900. Firman var en känd speceriaffär på Smedjegatan i Jönköping, så detta var nog en filial.

År 1887 anställs ett "bodbiträde" vid namn Ernst Sjöstrand. 1896 ändras hans titel till "handlare", vilket tyder på att det är han som tagit över affärsverksamheten.

Fastigheten ägs fram till 1910 av Melldahl och tas då över av Ernst Sjöstrand. Fastigheten och affärsverksamheten blir kvar i familjens Sjöstrands ägo till 1971.

1971 skapas torget med en ny affärsfastighet. Fastigheten inrymde då Konsumaffär, Postkontor, Sjukhus och Folkhälsovård.

Sjöstrands diversehandel tidigt 1900-tal. Till höger Henriksdal (Appelquists bageri).

Sjöstrands diversehandel till vänster och Kooperationsföreningen Union till höger. Observera att båda affärerna har bensinpumpar.

Blixt dödade lantbrukare.

Våldsamt åskväder vållade stora skador.

JÖNKÖPING, tisdag. (TT) Ett fruktansvärt åskväder, det svåraste i mannaminne, drog mellan kl. 20 och 23.30 på tisdagen fram söder och öster om Jönköping. På Tubbarps gård invid Tenhult dödade blixten 35-åriga lantbrukaren Gösta Tubbin. Han var sysselsatt vid en äggklädningsmaskin i höns-huset.

Ovanstående bild kan dateras till första åren på 1930-talet. Detta kan ske genom att man i originalfotot kan tyda registreringskylten. Enligt bilregistret ägdes bilen av Gösta Tubbin i Tubbarp under åren 1930-33.

Denne Gösta Tubbin gick ett våldsamt öde tillmötes.

Detta åskväder var i augusti 1943.

Under decennierna har butiksbyggnaden genomgått många förändringar. Det här var det slutgiltiga utseendet innan grävskopan 1971 satte sina klor i byggnaden.

2023 är ett jubileumsår. Föreningen fyller 80 år. Förhoppningen är att föreningen skall kunna leva vidare i ännu många år.

För att föreningen ska kunna leva vidare krävs det aktiva medlemmar. Vi uppmanar dig som är medlem att värva nya friska krafter, t.ex. dina barn, grannar osv. Då får föreningen möjlighet att leva vidare. Anmälan kan ske via föreningens hemsida eller till kassören Bertil Andersson tel. 0702-630392.

Du medlem som känner för att kunna vara med och bidra med dina tjänster, hör av dig till någon i styrelsen. Du blir kallad när vi behöver dig.

Årsberättelsen sammanställd av Tage Sundqvist. Bilder, om inget annat anges, från föreningens styrelse eller från föreningens bildarkiv.

www.hembygd.se/rogberga

e-post: rogberga.hbf@dnc.se